

Vážený pane předsedo, Výbor PS ČLS JEP,

Dnešním dnem odstupuji z pozice člena Výboru sekce Dětské a dorostové psychiatrie PS ČLS JEP a tedy i předsedy tohoto výboru.

Nesouhlasím s paternalitním přístupem výboru PS ČLS JEP k sekci dětské a dorostové psychiatrie, resp. k dětské psychiatrii jako takové. Nechci se podílet na reformě psychiatrické péče pro děti a dorost formou rozebráním našeho oboru pro nezdravotnické profese bez zásadní podpory a priority zajištění lékařské a sesterské pedopsychiatrické péče. Nemůžu souhlasit s tím, že Psychiatrická společnost podléhá tlakům lobbistických skupin a vulgárním mediálním kampaním vedených jedním militantním novinářem.

Prohlašuji, že inkriminovaný článek jsem neautorizoval a nevystupoval jsem jako předseda sekce DDP ani jako předseda Asociace dětské a dorostové psychiatrie.

Mé sdělení pro laickou veřejnost o PAS je stejně „neetické“ jako článek časopisu „Forbes for women“ ze dne 30.09.2019. (Viz příloha a zdroj) Ten zcela otevřeně, s odbornými komentáři lékařského zařízení (Národního institutu pro neurologické choroby - NINDS) vysvětluje veřejnosti na příkladu stejné dívky (dle názvu časopisu zvláště pro ženy) odborný pohled a výklad se sociálními souvislostmi pro děti – lidi s PAS. Přesně ji i cituje, kde taky sama sebe hodnotí a deklaruje využívání své diagnózy. Na to taky hned upozorňuje autor a hned přiměřeně vysvětluje.

Oba články, tedy můj i z Forbesu, jsou dle mého vysoce etické právě proto, že otevřeně a reálně popisují veřejnosti, jak těžké to má člověk s PAS, který není adekvátně veden, který je zneužit pro osobní prospěch jiných a ani o tom neví. U nás jsem jako první mluvil otevřeně o této poruše a prolomil tak tabu vytvořenou skupinou militantních rodičů. Mám za to, že oba články zcela eticky a citlivě k této skupině duševních poruch poprvé veřejně a konkrétně vysvětlují dodnes tabuizované a opředenými mnohými falešnými mýty buď o výjimečnosti a individuálnosti PAS (viz český redaktor), nebo o nebezpečnosti, nevladatelnosti, agresivitě a nevzdělatelnosti (viz opět film stejného redaktora „Děti úplňku“). Ano, oba články jsou průlomové. Oba ale mají snahu vysvětlit na konkrétním příkladu jedince, který sám veřejně a celosvětově sdělil svou diagnózu, symptomy a sociální následky. Oba články relevantně a snad poprvé vysvětlují problematiku o PAS bez mystifikace, bez patosu, nebo falešné etičnosti a politické korektnosti. Situace je srovnatelná s tím, když se v minulosti prolomila bariéra a dnes se mluví o schizofrenicích (Oscarový film „Čistá duše“ – reálný člověk a jeho osud), o obsedantně kompulzivní poruše, o bipolární poruše, o depresích se stejně vysvětlujícími psychiatrickými výklady pro laiky. Dnes nikdo z psychiatrů a ani nikdo z autorů uvedených děl nebyl napaden za neetičnost. Nebyl napaden ani autor článku ve Forbesu. Mne – resp. oběma článkům (a Forbes si výrazně hlídá etiku) dává za pravdu o potřebnosti a etičnosti samotný mediální prostor. U nás je jenom jedna skupina a jeden člověk, který zaútočil a zorganizoval kampaň z osobních důvodů. Nikdo, kromě lidí kolem toho organizátora se ve svých reakcích vůbec nezabývá nenávisťnými deklaracemi jednoho novináře. Všichni reagují jen na ten obsah – zneužití a neštěstí tohoto dítěte, na kterého obranu jsme se postavili.

Rychlost, s kterou jste zaslali svou odpověď na MZ bez toho, aby se vyjádřil výbor sekce, je pozoruhodná. V podstatě Výbor PS asi o něj ani nestál a stanovisko bylo předem jasné. Postoj a jednání Výboru PS ČLS JEP svým současným postojem bohužel jenom dokládá neznalost a nezkušenost psychiatrie pro dospělé s problematikou PAS u dětí ale ani v dospělosti (ve výboru není ani jeden pedopsychiatr). Tady fungují v komunikaci s pacienty s PAS absolutně jiná pravidla proti běžným psychiatrickým pacientům. Postoj výboru PS mi vysvětluje taky fakt, proč máme v terénní praxi reálné problémy předávat své autistické pacienty s nebo bez mentální retardace, ADHD, s psychózou, OCD... do péče psychiatrů pro dospělé.

Mé sdělení je plně v souladu s celosvětovým trendem, s reformou pedopsychiatrie tak, jak ji vnímám a prosazují a bez zakázaných témat. Byl jsem to já, kdo v přípravě reformy psychiatrické péče do CDZ neustále forsíroval skupinu PAS. Za mého působení ve Výboru sekce ve dvou volebních obdobích se rozvinul systém

MUDR. JAROSLAV MATÝS
SOUKROMÁ AMBULANCE
DĚTSKÉ A DOROSTOVÉ PSYCHIARIE

včasného záchytu PAS u dětí do 3 let v ČR ve spolupráci s OS PLDD. Za mého působení byl v ČR zorganizován světový kongres IACAP samozřejmě s kolegy předcházejícího i současného výboru. Zásadní pro náš obor za mého působení ve výboru sekce a s hlavní podporou Asociace dětské dorostové psychiatrie bylo podstatné navýšeno financování celého segmentu dětské a dorostové psychiatrie, která málem ekonomicky zahynula. Také jsem vyjednal s pomocí kolegů udržení samostatného lékařského oboru.

Mám v péči cca 427 dětí ve věku 3-18 let s PAS, což jistě vypovídá o mé odbornosti a etice a vztahu k pacientům a jejich rodičům. Tu posuzují jenom oni, a kdyby pochybovali, tak u mne nejsou. Je málo ordinací v terénu, které pečují o tolik dětí s PAS, jako mám já.

Nevím, kam směřuje odborná společnost psychiatrie. Vím jenom, že se a nechci a nebudu podílet na stylu politické korektnosti a falešné „etiky“.

V této situaci považují domluvené jednání s panem předsedou prof. MUDr. Mohrem, CSc. za bezpředmětné.

Tímto dávám na vědomí, že jsem dnes abdikoval i na místo v pracovní skupině MZ pro dětskou a dorostovou psychiatrii.

V Ostravě 01.10.2019

MUDr. Jaroslav Matýs

Příloha:

<https://www.forbes.cz/odlisovat-se-jako-greta-thunberg-nemusi-byt-porucha-ale-superschopnost/>

Odlišovat se jako Greta Thunberg nemusí být porucha, ale superschopnost

3 minuty čtení

Autor

[Bruce Y. Lee](#)

SPOLEČNOST
EKOLOGIE
FORBES WOMAN
30. září 2019

Říká se, že normálnost může být přeceňovaná. Jeden příklad za všechny: jak by dokázala „normální“ šestnáctiletá holka ustát všemožné osobní útoky, které doposud zvládá švédská aktivistka Greta Thunberg?

Vezměte si třeba jen to, jak by normální středoškolák vnímal, kdyby mu televizní moderátor vmetl, že je „mentálně postižený“. A přesně taková slova užil – jak dokazuje video publikované deníkem The Washington Post – devětadvacetiletý komentátor televizní stanice Fox News Michael Knowles. Typický teenager rovněž nečelí lavině nejrůznějších nadávek a vtipů, jako se to stalo Thunberg poté, co přednesla svůj projev na klimatickém summitu OSN.

Z podobné laviny vypění i leckterý zkušený politik a zareaguje protiútokem buď sám, nebo s pomocí svých partajních kolegů. Greta je, jak se zdá, vůči všemu odolná. **Čím je tohle šestnáctileté děvče výjimečné? Něco málo o tom prozrazuje její následující tweet:**

„Když vaši protivníci začnou mluvit o tom, jak vypadáte a že jste zkrátka jiní, znamená to, že už jim došly argumenty. V té chvíli je vám jasné, že jste je porazili. Trpím Aspergerovým syndromem, což znamená, že jsem občas jiná než ostatní. Ale když se to tak vezme, je za určitých okolností právě fakt, že jste jiní, vaší největší zbraní.“

Greta vlastně upozorňuje na dvě věci: vedle varování před akutními klimatickými změnami **zviditelňuje i samotnou problematiku Aspergerova syndromu.** Podle Národního institutu pro neurologické choroby (NINDS) jde o „vývojovou vadu“ a o jednu z forem autistických poruch. Slovo porucha evokuje závadu zařízení, ale Aspergerův syndrom jako takový nemusí člověku nutně bránit v tom, aby žil plnohodnotný život.

„Nejtypičtějším projevem Aspergerova syndromu je posedlost jednou věcí nebo jedním tématem – u dítěte naprosto odpadá zájem“

o vše ostatní,“ pokračuje definice podle Institutu pro neurologické choroby. „Děti s touto diagnózou chtějí o věci, na kterou se upnou, zjistit maximum a mohou o ní s ostatními vést nekonečné debaty. Jejich analýzy a schopnost o dané věci mluvit a citovat řadu formulací z nich navenek dělají malé profesory.“

Greta Thunberg v Evropském parlamentu

Ne všechny případy Aspergerova syndromu jsou stejné. Být posedlý nějakým televizním seriálem je jedna věc a být posedlý problematikou, která hýbe většinou společností, věc druhá. Neobvyklý předmět zájmu vám každopádně může pomoci věc důkladně studovat a dozvědět se o ní opravdu hodně. Nezřídka vás dovede až na hranici opravdové vědy. Pomůže vám rovněž vytrvat, i když se vaše snaha stane předmětem vtipů, kritiky, nebo dokonce odsouzení. Ostatně na světě je spousta horších věcí, než že působíte jako malý profesor.

Lidé s Aspergerovým syndromem patří podle výzkumů k outsiderům, kteří mají problém zapadnout mezi ostatní – sociálně se začlenit. Jasně, jednostranné zaměření, mnohdy výstřední vystupování a šroubovaný jazyk nepatří právě k vyhledávaným povahovým vlastnostem. Navíc si děti s touto poruchou často nedokážou osvojit řadu obvyklých dovedností, jako je například ježdění na kole nebo házení míčem, což ještě prohloubí propast mezi nimi a jejich vrstevníky. Nemluvě už o tom, že jim uniká význam mimoverbální komunikace.

FORBES NEXT

Greta na jachtě mění kurz. S plavbou přes Atlantik jí pomáhá česká aplikace Windy

Michael Mareš – 3 minuty čtení

Nezapadat přitom nemusí být nutně jen špatně. Za „normální“ bereme to, co dělá většina z nás v určitou chvíli na určitém místě. V tom případě jde ale jen o vykonstruovanou a čistě subjektivní definici, která se mění s časem a souvislostmi. Co je normální dnes, nemuselo být normální v 70. letech, nebo dokonce minulý týden. Co je normální pro jednu sociální skupinu, kulturu, firmu nebo celé jedno město, nemusí být normální jinde.

Samozřejmě že odlišovat se a být za exota znamená obtížněji hledat porozumění u ostatních. Současně však platí, že být jiný znamená nebýt spoutaný tradičními normami chování a myšlení. Být „normální“ znamená často pouhopouhé udržování statu quo, což nemusí být ten nejlepší přístup, jak se ukazuje právě v problematice klimatických změn.

Když jste „jiní“, můžete nad věcmi mnohem snáz a svobodněji přemýšlet, protože máte nadhled. **Navíc víte, že vás ostatní stejně nepovažují za normální, a tak vás jejich kritika nezastaví – naopak se o to víc soustředíte na svou věc.** A s tou pak třeba, jako se povedlo Gretě, uvedete do pohybu celý svět.